

Η
ΦΡΑΝΝΥ
ΚΑΙ Ο
ΖΟΥΙ

ΤΖ. ΝΤ. ΣΑΛΙΝΤΖΕΡ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

H
ΦPANNY
KAI O
ZOYI

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονοι Κλασικοί – 42

Τζ. Ντ. Σάλιντζερ, *Η Φράννυ και ο Ζούι*

J. D. Salinger, *Franny and Zooey*

Μετάφραση: Αθηνά Δημητριάδου

Επιμέλεια έκδοσης: Ελένη Κεχαγιόγλου

Διορθώσεις: Μαριάνθη Κιουρτσόγλου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright© 1955, 1957, 1961 by J. D. Salinger

Copyright© renewed 1989 by J. D. Salinger

Greek language rights arranged with the J. D. Salinger Literary Trust through JLM Literary Agency, Athens, Greece

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Α.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2019

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Little, Brown and Company, ΗΠΑ, 1961

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Νοέμβριος 2019

K.E.T. Γ538 K.E.Π. 831/19 ISBN 978-960-16-8412-3

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Η
ΦΡΑΝΝΥ
ΚΑΙ Ο
ΖΟΥΙ

ΤΖ. ΝΤ. ΣΑΛΙΝΤΖΕΡ

Μετάφραση
ΑΘΗΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

Όσο το δυνατόν πιο πιστός στο πνεύμα του Μάθιου Σάλιντζερ, που, σε ηλικία ενός έτους, παρότρυνε κάποιον καλεσμένο να φάει ένα κρύο φασόλι, παροτρύνω τον εκδότη μου, μέντορά μου και (ο Θεός να τον έχει καλά) στενότερο φίλο μου Γουίλιαμ Σον, ψυχή του *The New Yorker*, εραστή του παρακινδυνευμένου, προστάτη του ολιγογράφου συγγραφέα, υπερασπιστή των αθεράπευτα φαντασιόπληκτων και παράλογα σεμνό μεταξύ των εν ζωή μεγάλων καλλιτεχνών-εκδοτών, να δεχθεί τούτο το φουκαριάρικο το βιβλιαράκι.

Η ΦΡΑΝΝΥ

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΛΑΜΠΕ ο τόπος, όμως εκείνο το πρωινό του Σαββάτου ο καιρός ήταν για χοντρό παλτό, όχι για κάτι ίσα ίσα να το ρίξεις πάνω σου, όπως ήτανε όλη την προηγούμενη εβδομάδα κι όπως όλοι ήλπιζαν ότι θα συνέχιζε να είναι για όλο το Μεγάλο Σαββατοκύριακο – το Σαββατοκύριακο του αγώνα με το Γέιλ. Από τους καμιά εικοσαριά νεαρούς που είχαν στηθεί στον σταθμό και περίμεναν την καλή τους να καταφτάσει με το τρένο των δέκα και πενήντα δύο, μόνον έξι εφτά περίμεναν έξω στην αποβάθρα μες στο κρύο. Οι υπόλοιποι στέκονταν σε μικρές, ασκεπείς, φουμαδόρικες παρέες των δύο, τριών, άντε και τεσσάρων ατόμων, μέσα στη θερμαινόμενη αίθουσα αναμονής, κουβεντιάζοντας, και στις φωνές τους, σχεδόν ανεξαιρέτως, αντηχούσε ένας κολεγιακός δογματισμός, λες και ένας ένας ο κάθε νεαρός ξεκαθάριζε μια κι έξω, μ' ένα στριγκό λογύδριο, κάποιο άκρως διαφιλονικούμενο ζήτημα, απ' αυτά που ο έξω κόσμος, ο εξωπανεπιστημιακός, προκλητικά ή μη, αιωνίως τα θαλάσσωνε.

Ο Λέιν Κουτέλ, με αδιάβροχο Μπέρμπερρυ απ' αυτά με τη μάλλινη φόδρα που κούμπωνε στο ρούχο, ήταν ο

ένας από τους έξι εφτά που περίμεναν έξω. Ή, μάλλον, ήταν και δεν ήταν. Για κανένα δεκάλεπτο, μπορεί και παραπάνω, είχε μείνει σκόπιμα εκτός της εμβέλειας της συζήτησης, με την πλάτη ν' ακουμπάει στο σταντ με τα δωρεάν έντυπα της Κρίστιαν Σάιενς, τα χέρια του χωρίς γάντια, χωμένα στις τσέπες του παλτού. Φορούσε ένα φαρδύ κασμιρένιο μαρόν κασκόλ που του είχε ανέβει ψηλά στον λαιμό, οπότε ελάχιστα τον προστάτευε από το κρύο. Με μια κίνηση απότομη και ελαφρώς αφηρημένη έβγαλε το δεξί του χέρι από την τσέπη του και έπιασε να σιάζει το κασκόλ, όμως, προτού το φέρει στη θέση του, άλλαξε γνώμη και χρησιμοποίησε το ίδιο χέρι για να βγάλει από την εσωτερική τσέπη του σακακιού του ένα γράμμα. Άρχισε να το διαβάζει αμέσως, με το στόμα του ελαφρώς μισάνοιχτο.

Το γράμμα ήταν γραμμένο –δακτυλογραφημένο– σε ανοιχτογάλαζο χαρτί αλληλογραφίας. Είχε την όψη του μεταχειρισμένου, του ταλαιπωρημένου, σαν να είχε βγει από τον φάκελο κάμποσες φορές και να είχε διαβαστεί άλλες τόσες:

Τρίτη νομίζω

ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΕ ΜΟΥ ΛΕΪΝ,

Δεν έχω ιδέα αν θα καταφέρεις να αποκρυπτογραφήσεις το γράμμα μου, μια που η φασαρία στον κοιτώνα είναι απίστευτη απόψε και μετά δυσκολίας ακούω τις σκέψεις μου. Γι' αυτό, αν κάνω κανένα ορθογραφικό λάθος, ελπίζω ότι θα έχεις τη γενναιόδωρη καλοσύνη να το αγνοήσεις. Συμπτωματικά, ακολούθησα τη συμβουλή

σου και τώρα τελευταία καταφεύγω πολύ συχνά στο λεξικό, οπότε, αν το ύφος μου ασφυκτιά, η ευθύνη είναι δική σου. Τέλος πάντων, μόλις έλαβα το ωραίο γράμμα σου και σ' αγαπώ παράφορα, έχω χάσει το μυαλό μου κτλ., και περιμένω πώς και πώς το Σαββατοκύριακο. Πολύ κρίμα που δεν μπόρεσες να μου βρεις δωμάτιο στο Κροφτ Χάουζ, αν και δε με πολυνοιάζει τελικά πού θα μείνω, αρκεί να είναι ζεστά και να μην έχει κοριούς και να σε βλέπω κάπου κάπου, εν ολίγοις κάθε λεπτό. Εν ολίγοις, μου έχει στρίψει τελευταία. Το λατρεύω με όλη τη σημασία της λέξης το γράμμα σου, ειδικά το κομμάτι για τον Έλιοτ. Μάλλον έχω αρχίσει να τους κοιτάζω αφ' υψηλού όλους τους ποιητές εκτός από τη Σαπφώ. Τη διαβάζω σαν τρελή, και να λείπουν τα χυδαία σχόλια, παρακαλώ. Δεν αποκλείεται να κάνω την εργασία μου για το τρίμηνο σχετικά με αυτήν, αν αποφασίσω να βγάλω βαθμό κι αν τα καταφέρω να πείσω αυτό τον βλάκα που μου βάλανε για επιβλέποντα να μου το επιτρέψει. «Πεθαίνει ο ωραίος Άδωνις, Κυθέρεια, τι κάνουμε; Πιάστε το στηθοκόπημα, κορίτσια, τα ρούχα σας ξεσκίστε». Δεν είναι υπέροχο; Κι αυτό το κάνει συνέχεια. Μ' αγαπάς; Ούτε μία φορά δεν το λες στο φριχτό σου το γράμμα. Σε μισώ όταν γίνεσαι το σούπερ αρσενικό μέχρι εκεί που δεν παίρνει και κουμπώνεσαι (ορθ.;) κι αποπάνω. Δε σε μισώ ακριβώς, απλώς είμαι εκ γενετής αντίθετη στους στιβαρούς και σιωπηλούς άντρες. Όχι πως δεν είσαι στιβαρός, καταλαβαίνεις τώρα τι θέλω να πω. Γίνεται τέτοιος χαμός εδώ μέσα, που καλά καλά ούτε τις σκέψεις δεν ακούω. Τέλος πάντων, σ' αγαπώ και θέλω να σου στείλω αυτό το γράμμα εξπρές για να το πάρεις εγκαίρως,

αρκεί να βρω γραμματόσημο μέσα σ' αυτό το τρελοκομείο. Σ' αγαπώ σ' αγαπώ σ' αγαπώ. Έχεις πάρει είδηση ότι σ' αυτούς τους έντεκα μήνες έχουμε χορέψει μαζί όλες κι όλες δύο φορές; Εκείνη τη φορά στο Βάνγκαρντ που ήσουνά τόσο πιωμένος δεν την υπολογίζω. Κατά πάσα πιθανότητα, θα έχω φοβερή αμηχανία. Με την ευκαιρία, θα σε σκοτώσω αν τύχει και πρέπει να στηθούμε κι εκεί στην ουρά για χαιρετούρες. Θα τα πούμε το Σάββατο, αστέρι μου!!

Με όλη μου την αγάπη,

Φράννυ

XXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX

Υ.Γ. Ο μπαμπάς παρέλαβε τις ακτινογραφίες του από το νοσοκομείο και δε φαντάζεσαι την ανακούφισή μας. Είναι όγκος, αλλά δεν είναι κακοήθης. Τηλεφωνήθηκα με τη μητέρα χτες το βράδυ. Παρεμπιπτόντως, σου στέλνει τους χαιρετισμούς της. Οπότε κι εσύ χαλάρωσε για εκείνη την Παρασκευή το βράδυ. Δε νομίζω ότι μας άκουσαν καν την ώρα που μπήκαμε.

Υ.Υ.Γ. Νιώθω τόσο φυρόμυαλη, τόσο κουτορνίθι όταν σου γράφω. Γιατί; Σου επιτρέπω να το αναλύσεις. Τέλος πάντων, ας κάνουμε μια προσπάθεια να περάσουμε καταπληκτικά το Σαββατοκύριακο. Θέλω να πω, ας προσπαθήσουμε για μία φορά να μην τα αναλύσουμε όλα μέχρι κεραίας, αν είναι δυνατόν, ειδικά εγώ. Σ' αγαπώ.

ΦΡΑΝΣΙΣ (η μονογραφή της)

Ο Λέιν κόντευε να φτάσει στη μέση της συγκεκριμένης ανάγνωσης του γράμματος, όταν ένας εύσωμος νεαρός ονόματι Ρέυ Σόρενσον τον διέκοψε – ή μάλλον του επέβαλε την παρουσία του, στήθηκε μπάστακας ζητώντας να μάθει αν ο Λέιν ήξερε τι πράμα είναι αυτός ο μπαγάσας ο Ρίλκε. Ο Λέιν και ο Σόρενσον είχαν πάρει κατ' επιλογή το μάθημα της Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας 251 (απευθυνόταν μόνον σε τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές) και είχαν αναλάβει να παρουσιάσουν την τέταρτη από τις «Ελεγείες του Ντουίνο» τη Δευτέρα. Ο Λέιν, ο οποίος ελάχιστα γνώριζε τον Σόρενσον αλλά έτρεφε μια ακαθόριστη και ανεπιφύλακτη αποστροφή για το πρόσωπό του και τους τρόπους του, έβαλε το γράμμα στην τσέπη του και απάντησε ότι δεν ήξερε, πάντως την ελεγεία την είχε πάνω κάτω καταλάβει. «Τυχεράκια» έκανε ο Σόρενσον. «Αυτό θα πει τύχη». Η φωνή του βγήκε εντελώς άψυχη, θαρρείς κι είχε έρθει να πιάσει κουβέντα στον Λέιν από ανία ή νευρικότητα και όχι για κάτι σαν ανθρώπινο διάλογο. «Χριστέ μου, τι κρύο είναι αυτό!» είπε, βγάζοντας ένα πακέτο τσιγάρα από την τσέπη του. Του Λέιν του τράβηξε την προσοχή ένα ξεθωριασμένο αλλά οπωσδήποτε εμφανές σημάδι από κραγιόν στο πέτο του καμηλό παλτού που φορούσε ο Σόρενσον. Έδινε την εντύπωση πως ήταν εβδομάδες, μπορεί και μήνες εκεί, όμως ο Λέιν δεν τον ήξερε και τόσο καλά τον Σόρενσον ώστε να του το επισημάνει, άσε που, σε τελική ανάλυση, σκοτίστηκε. Συν τοις άλλοις, ερχόταν και το τρένο. Οι νεαροί στράφηκαν αριστερά για να δουν την αμαξοστοιχία που έμπαινε στον σταθμό. Σχεδόν ταυτόχρονα η πόρτα της αίθουσας αναμονής άνοιξε με πάταγο

και οι νεαροί, που τόση ώρα απάγκιαζαν μέσα, βγήκαν να προϋπαντήσουν το τρένο κι οι περισσότεροι ήταν λες και βαστούσαν τουλάχιστον από τρία τσιγάρα στο χέρι.

Άναψε κι ο Λέιν τσιγάρο καθώς το τρένο πλησίαζε. Κατόπιν, όπως και τόσος κόσμος, στους οποίους, ενδεχομένως, θα έπρεπε να παρέχεται μόνο δοκιμαστική άδεια να υποδέχονται τα τρένα, προσπάθησε να απαλείψει από το πρόσωπό του κάθε έκφραση που πολύ απλά, γιατί όχι μέχρι και όμορφα, θα αποκάλυπτε τα αισθήματά του για το άτομο που ερχόταν με το τρένο.

Η Φράννυ ήταν από τα πρώτα κορίτσια που αποβιβάζστηκαν, από ένα βαγόνι στο βάθος, στη βόρεια άκρη της πλατφόρμας. Ο Λέιν την εντόπισε αμέσως, και ότι κι αν πάσχισε να κάνει με την έκφραση του προσώπου του, το μπράτσο του που τινάχτηκε στον αέρα τα είπε όλα. Η Φράννυ είδε το μπράτσο, είδε κι εκείνον και του ανταπέδωσε πλουσιοπάροχα τον χαιρετισμό. Φορούσε παλτό από ρακούν και ο Λέιν, που την πλησίαζε με ζωηρές δρασκελιές αλλά με έκφραση άτονη, συλλογιζόταν, με συγκρατημένη έξαψη, ότι ήταν ο μόνος στην πλατφόρμα που όντως γνώριζε το παλτό της Φράννυ. Θυμήθηκε εκείνη τη φορά, σε κάποιο δανεικό αυτοκίνητο, που, αφού είχε περάσει κάπου μισή ώρα φιλώντας τη Φράννυ, στο τέλος φίλησε και το πέτο του παλτού της, λες και ήταν μια απολύτως εξαιρετικά ελκυστική, φυσική προέκταση του εαυτού της.

«Λέιν!» τον χαιρέτησε πρόσχαρα η Φράννυ – δεν ήταν από εκείνους που απαλείφουν κάθε έκφραση από το πρόσωπό τους. Τον αγκάλιασε και τον φίλησε. Τυπικό φιλί

σε πλατφόρμα σιδηροδρομικού σταθμού – αρκετά αυθόρμητο στην αρχή, όλο και πιο μαζεμένο στη συνέχεια, κάτι που θύμιζε εν μέρει κουτουλιά. «Πήρες το γράμμα μου;» τον ρώτησε, για να προσθέσει αυτοστιγμεί, λες με την ίδια ανάσα, «Μα γιατί δε με περιμένεις μέσα; Εσύ είσαι παγωμένος, καημένο παιδί. Το πήρες το γράμμα μου;»

«Ποιο γράμμα;» έκανε ο Λέιν πιάνοντας τη βαλίτσα της. Μπλε μαρέν κι αυτή με λευκά δερμάτινα λουριά, όπως και πεντέξι άλλες που μόλις τις κατέβαζαν από το τρένο.

«Δεν το έλαβες; Μα την Τετάρτη το ταχυδρομήσα. Αχ, Θεέ μου! Μέχρι που το πήγα η ίδια στο ταχυδρομείο–»

«Α, εκείνο εννοείς. Ναι. Αυτή τη βαλίτσα έχεις μόνο; Ποιο βιβλίο κρατάς;»

Η Φράννυ χαμήλωσε το βλέμμα και κοίταξε το αριστερό της χέρι. Κρατούσε ένα βιβλιαράκι πανόδετο, καταπράσινο. «Αυτό; Α, τίποτα» απάντησε. Άνοιξε την τσάντα της, το έχωσε μέσα και ακολούθησε τον Λέιν στη μακριά πλατφόρμα που έβγαζε στην πιάτσα των ταξί. Κρατώντας τον αγκαζέ, άρχισε να μιλάει ακατάπαυστα, σχεδόν μονοπωλώντας την κουβέντα. Στην αρχή αναφέρθηκε σε κάποιο φόρεμα, που είχε φέρει και που θα χρειαζόταν σιδέρωμα. Έλεγε ότι είχε αγοράσει ένα γλυκούλι, μικρούλι σίδερο, λες κι ήταν από κουκλόσπιτο, αλλά είχε ξεχάσει να το πάρει μαζί της. Έλεγε ότι είχε μείνει με την εντύπωση πως, απ' όλα τα κορίτσια στο τρένο, ζήτημα αν ήξερε πάνω από τρία: τη Μάρτα Φάρραρ, την Τίπι Τίμπητ και την Έλινορ κάτι, που την είχε γνωρίσει πριν από χρόνια, τότε που την είχαν εσωτερική στο Έξετερ ή

κάπου τέλος πάντων. Όλες οι υπόλοιπες είχαν πολύ τον αέρα του Σμιθ, εκτός από δύο που ήταν εκατό τοις εκατό του Βασσάρ και μία που ήταν χίλια τοις εκατό τύπος από το Μπέννινγκτον ή το Σάρα Λόρενς. Αυτή η τύπισσα Μπέννινγκτον-Σάρα Λόρενς είχε βγάλει όλο το ταξίδι στην τουαλέτα κάνοντας ζωγραφική ή γλυπτική ή κάτι ανάλογο, μπορεί και να φορούσε κορμάκι κάτω από το φουστάνι της. Ο Λέιν, που είχε ανοίξει περπατησιά, της είπε ότι δυστυχώς δεν τα είχε καταφέρει να της εξασφαλίσει κατάλυμα στο Κροφτ Χάουζ –έτσι κι αλλιώς δεν υπήρχε περίπτωση–, αλλά της είχε κλείσει δωμάτιο σ' ένα μέρος ζεστό και συμπαθητικό. Μικρό αλλά καθαρό, και τα σχετικά. Θα της άρεσε, της είπε, και αυτομάτως η Φράννυ είδε μπροστά στα μάτια της μια πανσιόν ντυμένη με πάλλευκες σανίδες. Τρία κορίτσια άγνωστα μεταξύ τους σ' ένα δωμάτιο. Όποια έφτανε πρώτη, θα κρατούσε για λογαριασμό της το ντιβάνι με το σβολιασμένο στρώμα και οι άλλες δύο θα μοιράζονταν το διπλό κρεβάτι με το καταπληκτικό στρώμα. «Τέλεια» του είπε ενθουσιασμένη. Όρες ώρες τα έβρισκε σκούρα στην προσπάθεια να συγκαλύψει την αδημονία της για την ανικανότητα των αρσενικών γενικά, και του Λέιν ειδικά. Της ήρθε στον νου εκείνο το βροχερό βράδυ στη Νέα Υόρκη, μόλις είχε σχολάσει το θέατρο, όταν ο Λέιν, υπερβαίνοντας σε βαθμό ύποπτο την πεζοδρομιακή φιλανθρωπία, είχε αφήσει εκείνο τον άθλιο τύπο με το σμόκιν να του πάρει το ταξί. Όχι πως την είχε πειράξει αυτό –εν ολίγοις, μα το Θεό, θα πρέπει να 'ναι πολύ άχαρο να 'σαι ο άντρας και να πρέπει να βρίσκεις εσύ το ταξί μες στη βροχή–, όμως της ήταν αδύνατον να ξεχάσει εκείνο το

φριχτό, το εχθρικό βλέμμα που της είχε ρίξει ο Λέιν μόλις γύρισε κοντά της. Τώρα ένωσε ξαφνικά ανεξήγητη ενοχή καθώς σκεφτόταν αυτά και άλλα, κι έσφιξε λίγο παραπάνω απ' ό,τι συνήθως το μπράτσο του Λέιν με προσποιητή τρυφερότητα. Πήραν ταξί. Η μπλε βαλίτσα με τα λευκά δερμάτινα λουριά πήρε θέση δίπλα στον οδηγό.

«Θ' αφήσουμε τη βαλίτσα και τα πράγματά σου εκεί που θα μείνεις – ίσα που θα τ' ακουμπήσουμε μέσα – και μετά θα πάμε να βάλουμε κάτι στο στόμα μας» της είπε ο Λέιν. «Ψοφάω της πείνας». Έσκυψε μπροστά κι έδωσε μια διεύθυνση στον οδηγό.

«Αχ, πόσο χαίρομαι που σε βλέπω!» είπε η Φράννυ πάνω που ξεκινούσε το ταξί. «Δεν ξέρεις πόσο μου έλειψες». Καλά καλά δεν είχαν βγει τα λόγια από τα χείλη της και συνειδητοποίησε ότι δεν τα εννοούσε στο ελάχιστο. Με ανάλογη ενοχή έπιασε το χέρι του Λέιν κι έδεσε σφιχτά, τρυφερά τα δάχτυλά της με τα δικά του.

Καμιά ώρα αργότερα, κάθονταν οι δυο τους σ' ένα σχετικά απομονωμένο τραπέζι, σ' ένα εστιατόριο που λεγόταν Σίκλερ, στο κέντρο της πόλης, ένα μέρος που το τιμούσε ιδιαιτέρως ως επί το πλείστον η περιθωριακή διάνοηση των φοιτητών του κολεγίου – μιλάμε πάνω κάτω για ένα στιλ φοιτητών που, αν ήταν του Χάρβαρντ ή του Γέιλ, θα είχαν αποσπάσει χωρίς πολλά πολλά τις κοπέλες τους από στέκια όπως του Μόρου ή του Κρόνιν. Θα έλεγε κανείς ότι του Σίκλερ ήταν το μόνο ρεστοράν στην πόλη όπου οι μπριζόλες δεν ήταν «τόοοσες» – αντίχειρας και δείκτης τρεις σπιθαμές απόσταση, για να δείξουν πόσο χοντρές ήταν. Στου Σίκλερ πήγαινες για

σαλιγκάρια. Στου Σίκλερ ο φοιτητής και η καλή του είτε παρήγγελλαν και οι δυο σαλάτα είτε δεν παρήγγελλαν, διότι το ντρέσινγκ είχε σκόρδο. Η Φράννυ και ο Λέιν είχαν παραγγείλει μαρτίνι. Μόλις τους έφεραν τα ποτά, δέκα δεκαπέντε λεπτά πριν, ο Λέιν είχε πει μια γουλιιά από το δικό του, μετά είχε γείρει πίσω ρίχνοντας στα γρήγορα μια ματιά ένα γύρο με σχεδόν απτή την αίσθηση της ευφορίας του, μια που βρισκόταν (και αυτό μάλλον ήταν βέβαιος ότι δε θα του το αμφισβητούσε κανείς) στο σωστό μέρος με το αδιαμφισβήτητα σωστό κορίτσι – ένα κορίτσι που δεν ήταν απλώς εξαιρετικά όμορφο, αλλά και κάτι καλύτερο, δεν ήταν τόσο κατηγορηματικά φανατική οπαδός του κασμιρένιου πουλούβερ και της φανελένιας φούστας. Η Φράννυ την έπιασε στον αέρα αυτή τη φευγαλέα μικροεπίδειξη και την εισέπραξε ακριβώς όπως ήταν, ούτε παραπάνω ούτε λιγότερη. Όμως, λόγω ενός παλιού και μόνιμου διακανονισμού με τον ψυχισμό της, επέλεξε να αισθανθεί ένοχη για το ότι την είχε δει, την είχε κυριολεκτικά μυρίσει στον αέρα, οπότε επέβαλε στον εαυτό της την καταδίκη να παρακολουθήσει ότι θα έλεγε αποκεί και πέρα ο Λέιν με την έκφραση βαθιά απορροφημένης ακροάτριας.

Τώρα ο Λέιν μιλούσε με τον αέρα του ανθρώπου που μονοπωλεί τη συζήτηση ένα τέταρτο της ώρας και βάλει και είναι πεπεισμένος ότι μόλις έπιασε τον ρυθμό με τον οποίο η φωνή του αποκλείεται να ξεστρατίσει. «Για να σου το πω κάπως χοντρά» της έλεγε «αν του λείπει κάτι, αυτό είναι οι όρχεις. Καταλαβαίνεις τι θέλω να πω;» Έσκυβε προς τα εμπρός όπως ο ρήτορας από του βήματος, προς τη Φράννυ, το δεκτικό ακροατήριό του, με τα

δυο του τα χέρια να στηρίζουν δεξιά αριστερά το μαρτίνι του.

«Τι του λείπει;» έκανε η Φράννυ. Αναγκάστηκε να ξεροβήξει για να καθαρίσει τον λαιμό της προτού μιλήσει, γιατί τόση ώρα δεν είχε πει κουβέντα.

Ο Λέιν δίστασε. «Ο ανδρισμός» είπε.

«Αυτό το άκουσα».

«Τέλος πάντων, αυτό ήταν το μοτίβο όλης της ιστορίας, κατά κάποιον τρόπο – αυτό που προσπάθησα να προβάλω όσο πιο διακριτικά μπορούσα» είπε ο Λέιν, προσπαθώντας να μην ξεφύγει από τη γενική κατεύθυνση της κουβέντας του. «Τι να πω, Θεέ μου, ειλικρινά νόμιζα πως την είχα πατήσει για τα καλά, κι όταν μου επέστρεψαν το γραπτό μ' εκείνο το γαμημένο το Α, πιο μεγάλο κι απ' το μπόι μου, σ' τ' ορκίζομαι, κόντεψα να πέσω σέκος».

Η Φράννυ ξερόβηξε πάλι. Προφανώς είχε εκτίσει μέχρι κεραίας την ποινή που είχε επιβάλει στον εαυτό της, να υποδυθεί την απόλυτα προσηλωμένη ακροάτρια. «Γιατί;» ρώτησε.

Σαν να του κόπηκε ελαφρώς η φόρα του Λέιν. «Τι γιατί;»

«Γιατί είχες την εντύπωση πως θα την πατούσες για τα καλά;»

«Μα μόλις σου το είπα. Τι σου έλεγα τώρα δα; Αυτός ο τύπος, ο Μπρούμαν, είναι αυθεντία στον Φλομπέρ. Ή τουλάχιστον έτσι νόμιζα».

«Α» έκανε η Φράννυ. Χαμογέλασε. Ήπια μια γουλιιά μαρτίνι. «Θαύμα» είπε, κοιτάζοντας το ποτήρι. «Το τι μ' αρέσει που δεν είναι είκοσι προς ένα... Όταν το πνίγουν στο τζιν, δε θέλω ούτε να το μυρίσω».